

HOLLANDS Maandblad

Miek Zwamborn

Korstmossen graveren brailletaal op gladde bast.
Mijn vingertoppen staan voor een raadsel.

*

Jaap Goedegebuure *over onvervalste staaltjes pornografische mannenfantasie*

*

Fredie Beckmans

Je gaat niet met een Ferrari naar de buurtsuper

Frontaal

Miek Zwamborn & Emma Crebolder

Op 4 augustus 2020 trok Miek Zwamborn vanuit Knockvologan op het Schotse eiland Mull in een rechte lijn naar Emma Crebolder te Maastricht. Emma zou op het eiland komen werken. Door de lockdown moest die reis worden uitgesteld. Heel precies en zo ver mogelijk naar elkaar toe te wandelen was een noodoplossing.

Al tijdens de voorbereiding slonk de schijnbaar onoverbrugbare afstand en op de afgesproken dag stonden ze rond het middaguur tegenover elkaar. De route lag uitgestippeld. Emma's pad leidde westwaarts, vanaf de Mergelweg zigzaggend door stad en buitenwijken naar het Albertkanaal. Miek liep in oostelijke richting dwars door het moeras naar de inham Port an t-Seilich (Haven van de wilg). Die dag bleek in Schotland de natste en in Nederland de warmste dag van 2020 te worden.

Knockvologan / Maastricht

Miezer bepepert takken en biggelt
naar toppen van twijgen – in elke druppel
bungelt het bos ondersteboven.
Regen zet door en zoekt groeven,
graaft watervallen die kronkelen
zij aan zij.
Het bos raakt dooraderd.

Gekraak.
Een haastig wezen in zomerkleed.
Ik zie alleen de hoekige kont en ruik.
Het wild staat onder de eik – roerloos
staren we elkaar aan tot lichamen omkeren.

Pollen gras buigen mee, lanceren voetstappen
als volle emmers van hand tot hand voor een vuur
dat woedt op de heide, behalve vandaag.
Begonnen als motregen wordt sijpelen hopen.
Meter voor meter waad ik door velden.
Mijn stok blijft bij elke haal in veenmos steken.

Benen kalibreren, de een omhoog, de ander naar beneden,
achterwaarts: kruislings is mijn gang.
Plots sta ik onder hazelaarkronen en
even lijkt het droog. Slanke takken bezaaid met mozaïeken.
Korstmossen graveren brailletaal op gladde bast.
Mijn vingertoppen staan voor een raadsel.

Bodemloos is de vlakke; zompig
en luidkeels vloeit sphagnum
afgedamd door resten muur en
adelaarsvarens verhullen het dorp.
Een velduil vliegt hoog over
slagregen neemt de helft van de platte kop weg.

Na een hap van een doorweekte boterham doemen ze op.
Denkbeeldige bewoners stromen uit huizen, in wollen vezels en leer,
bepakt en bezakt, ezels en paarden, met manden opgetuigd
vol vis, zeewier en aangespoeld hout.
Mannen op dakspanten leggen varen voor varen:
binnen een week moet het dek dicht zijn.
Het tweed is ondergedompeld in urine om waterdicht te slaan.
Bij het volgende huis krijg ik een gerookt ei aangeboden.
Lekwater dringt door de naden van mijn regenjas.
Ik denk aan de tuinbonen die ik vanavond moet doppen
en aan jouw grijs opgestoken haar boven ogen vol verrukking.

De beek takt af door een steen –
gisteren nog doorwaadbaar en kabbelend,
nu wazig en kolkend.
Terug stroomopwaarts stuit ik
op resten van een dam precies daar
waar ik nu een brug wens.
Waar vind ik een zaag of een bever?
Mijn vetes zijn zeker te oud om me
via een wilgenstam naar de overkant te slingeren.
Ik kom te laat denk ik alsmaar.
Naast de beek lijken nergens stapstenen voor handen.
Donker gekleurd door turf storten beekgolven zich in zee.

Een hek sluit in en buiten.
Een spin klimt over de afrastering,
met handen en voeten hakend in gaas en
bereist de begrenzing van het reservaat.
Een vandaag doorbroken scheidslijn
blijkt niet bestand een mens tussen twee
half rotte palen rechtop te houden.
Grijpend naar een tak krabbel ik op.
De hazelaar zwicht onder plotseling gewicht.
Voorbij de beek worden heuvels gesmoord in mist.
De hemel ging liggen op zee.

De afstand verkleind met honderdsten van decimalen
maakt niettemin een verschil.
Aan het eind wachten onbewogen een wit
en een zwart paard tegen de heuvelrug.
Ik sta aan de overkant
en roep je naam in de wind.

Maastricht – Knockvologan

Langs coördinaten op elkaar aflopen.
Denkbeeldige weg van blinde precisie.
Bever knagen boomstammen tot
speerpunten, boven het scherp knakken
vallen ze in de rivier tot dammen.
De wieren in de oeverwand stromen niet verder
Blijven tot een storm hen uit de klei drijft en verder
tot waar wij uit de meldkamer van
de brandweer de punten zullen tellen
geprint op ros-groene vellen. Alleen
de huisnummers in vlakken en codes
volgen na de oversteek van de Jeker.
Chicorei en grote bevernel in braakland
omzeilend. Eerste 500-meterpunt Biesland 32.

Bewakingscamera op wit bord lijkt een
zwarte vogel. De smalle doorgang is
overvalgevoelig. De klok van de kerk
slaait tien uur. De rode hinkelbaan waar vier
fopspeencandy's naar het doopvont voeren
eromheen het insectenhuis.

Over de baan naar Tongeren roept
een kennis nog de naam van haar eerste
kleinkind, ja Kees met k. Autobanden
in een winkelkar waarop leesbaar:
'Jumbo 6 jaar op rij gekozen als best in alle vers.'

Huizen verkruijmen. Scholen verlaten
vanwege een dodelijk virus. En onder een
basketbalbucket het volgende 500-meterpunt.
Ergens in Schotland loopt de medereiziger
op mij af en roept mij aan. We balanceren
over de draad van hetzelfde coördinaat.

'Osteopathie loopcomfort Morgenstern'
belooft een kliniek. Rustig langs de
receptie, geen vragen over deze vlucht
van trappen, dit stijgen en dalen van
liften om op een verwilderd plantsoentje
met witte bloemen aan de vlinderstruik
een zwarte veer op te rapen. Nieuw ijkpunt.

Vrouwen laten zich met hun tatoeages
fotograferen, mandala's zeggen ze tussen
de ligusterhagen van een brandgang bij
de Micastraat. Achter torenhoog braam-
groeisel, nooit waren de vruchten zoeter,
onder een solitair ligt onze markering.

Bij Porta Nigra wordt de reuzen zwerfkei
bewaard binnen een onbeholpen hekwerkje.
Mijn verre reisgenoot heeft aan keien geen
gebrek. Evenmin aan zompige ondergrond.
Hier is de diepe watergang drooggevalen
langs het knotwilgenpad. De Via Regia
oversteken, onder bermbosschages huist een vrouw
met hondje in lappenonderdak. Over groot
geel stoppelveld afstevenen op grenspaal.
Het uitspansel is een aanraakbaar plafond
geworden van witte wolken in blauw.

Tegen de verhoogde bermen begroeid met
bevernel en distels op naar ons volgende
punt. Terrein van Steenfabriek De Klinkers
over waar twee vrouwen, de een heel wit
de ander heel zwart, vertrouwelijk met elkaar
stonden te praten. Aan het eind van onze
voettocht staan een wit en een zwart paard
onbewogen tegen een heuvelrug. Water daar
kolkend is ondoorwaadbaar. Hier in gloeiende
hitte staan vissers brasempjes op te halen om
snoekbaarzen mee te lokken. Zwaaiend raken
coördinaatdansers elkaar bijna,
maar om moeten ze keren.